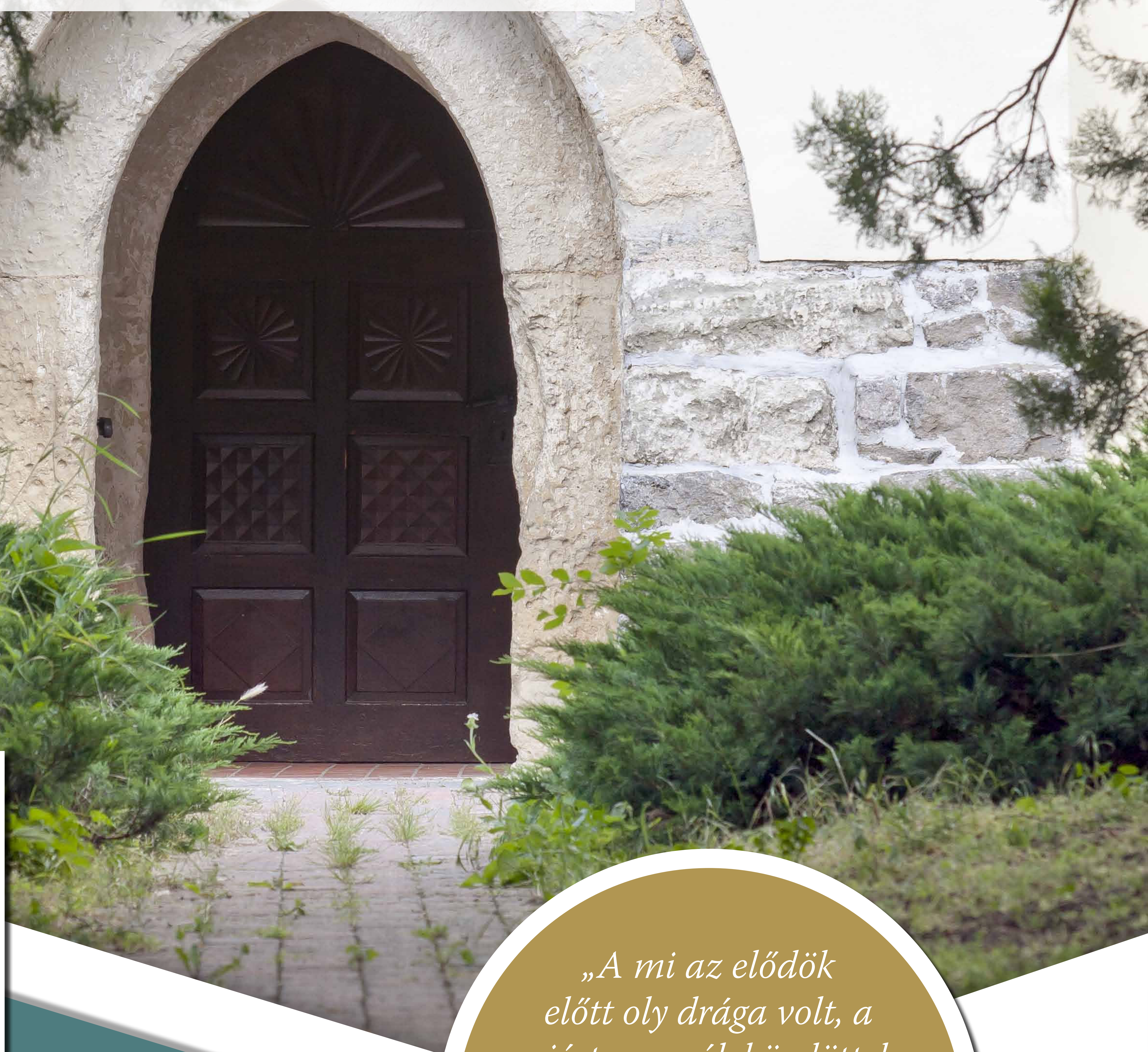
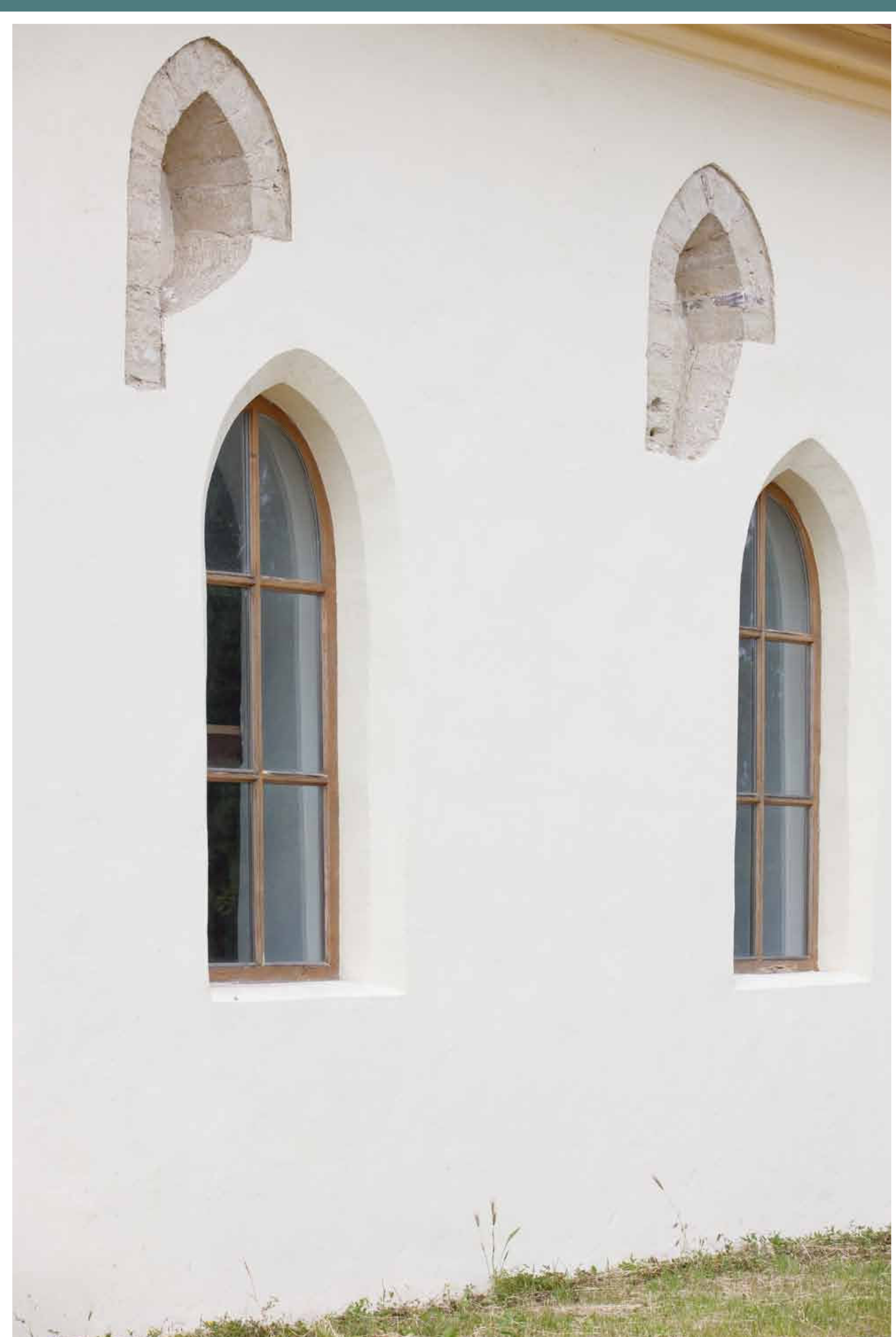
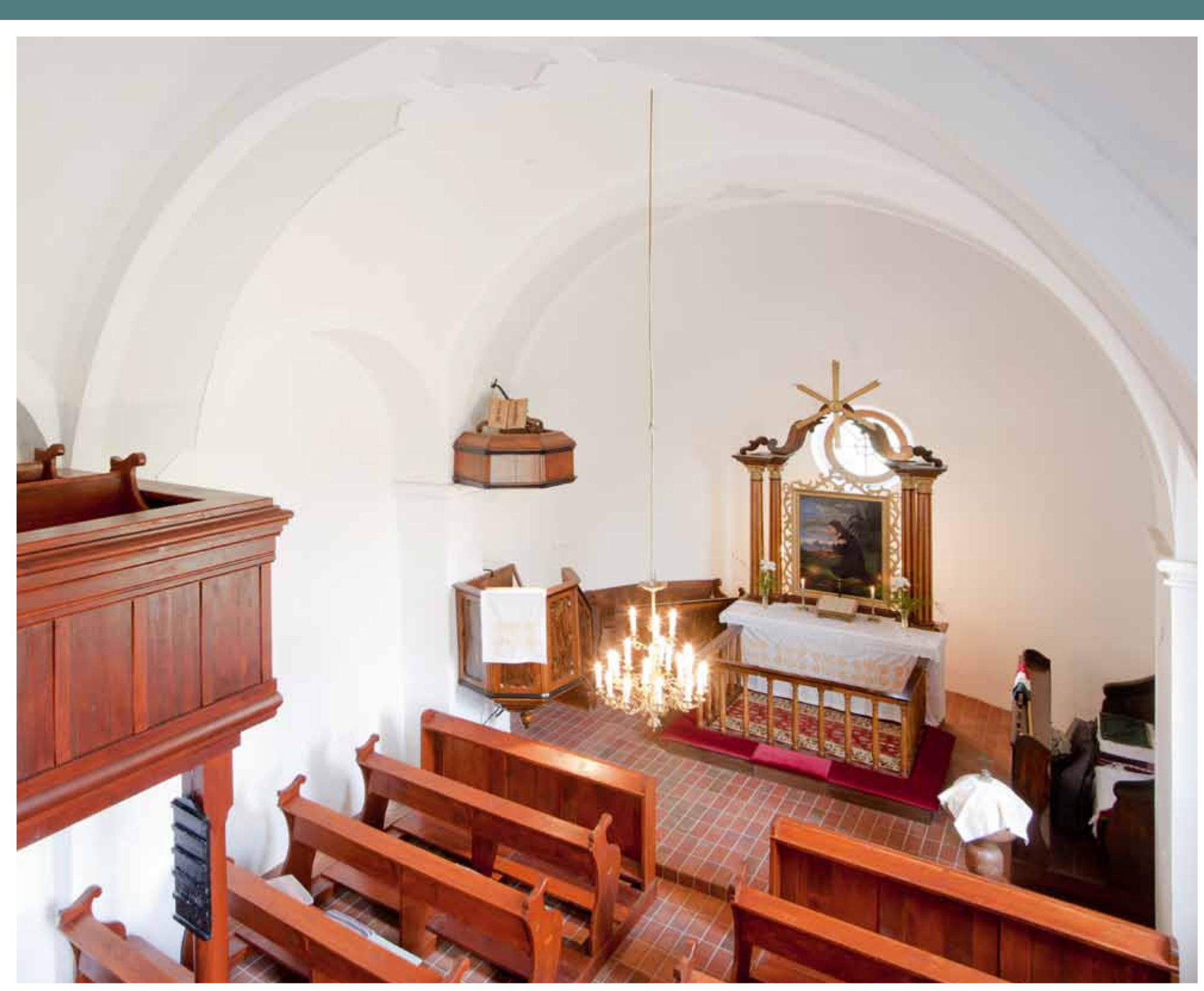

Dabrony

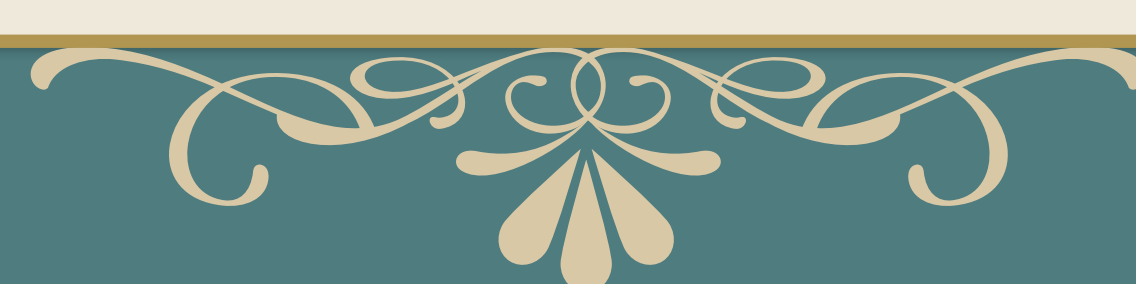

*„A mi az elődök
előtt oly drága volt, a
miért az apák küzdöttek,
az anyák tűrték, azt az utó-
doknak is szent kötelessége
megbecsülni.”*

(Gyurácz Ferenc esperes beszéde,
Dabrony, 1895. május 23.)

Egyes kutatók szerint a mai Veszprém megye az átlagosnál gazdagabb védett épületekben. Ezeknek jelentős része középkori eredetű, és jó esetben – az átépítések során is – megőriztek korai részleteket. A négy, eredetileg a középkorban felszentelt s ma evangélikusként ismert templom története tipikusnak mondható: a kétsejtű – hajóból és szentélyből álló – egyszerű templomot pusztította a török, a tűzvészek sokasága, használták protestánsok és katolikusok, birtokpercek alanya volt. Valamikor a 18-19. század fordulóján, majd a század végén bővítések, átépítések sora következett. Ha nem sikerült minden régi részletet elpusztítani, már korábban, egyébként inkább csak az 1960-as években indult nagy feltárási-helyreállítási hullám talált rájuk. Az épületek életrajzát azonban kevésbé az írott emlékek, sokkal inkább a kövek, a mészkő és a habarcs valloásai alapján lehet rekonstruálni.

A soproni vár, majd a budai káptalan birtokához tartozó Dobrun falut 1482-ben Mátyás király Kinizsi Pálnak adományozta, aki – az egyházlátogatási jegyzőkönyv kései tanúsága szerint – ekkoriban építtette a falu templomát a nagyvászsonyi pálosok számára. A gótikus templom – valószínűleg egy kevéssel a tatárjárás után keletkezett korábbi átépítésével – a 15. században épült. Középkori stíuselemeit a régészeti feltárás tette nyilvánvalóvá: téglány alaprajzú hajóhoz a nyolcszög három oldalával záródó szentély kapcsolódik, gótikus tornya a nyugati homlokzat elé épült. Díszes faragványokkal nem, de erőteljes kőkeretes kapukkal találkozunk itt a látogató. Mivel Dabrony temploma korán (1564) az evangélikusok tulajdonába került, az artikuláris törvény (1681) értelmében meg is maradt. Az 1822-es bővítés utáni legjelentősebb átépítésének oka egy hatalmas tűzvész volt (1855). Az 1862-ben befejezett munkák során nyerte el ismert, késő barokk formáját: a hajóban a négy boltszakaszos csehsüveg boltozatot s a félköríves záródású, boltozott szentélyt és a ragyogó nappal koronázott oltárépítményt.